

Uchwała nr 69/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 kwietnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr XVII/317/2025 Rady Miasta Kielce z dnia 13 marca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez inne niż miasto Kielce osoby prawne i fizyczne oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas (sprawozdawca), Monika Różycka, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr XVII/317/2025 Rady Miasta Kielce z dnia 13 marca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez inne niż miasto Kielce osoby prawne i fizyczne oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania w części dotyczącej oświadczenia ujętego w "Załączniku Nr 7 do ww. uchwały Rozliczenie dotacji otrzymanej z budżetu Miasta Kielce wroku" w zakresie słów "oraz, że znane mi są przepisy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych"

z powodu braku podstawy prawnej do zawarcia oświadczenia o ww. treści.

U z a s a d n i e n i e

Uchwała nr XVII/317/2025 Rady Miasta Kielce z dnia 13 marca 2025 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez inne niż miasto Kielce osoby prawne i fizyczne oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania (*dalej również przedmiotowa uchwała*) przesłana została do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 20 marca 2025 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 16 kwietnia 2025 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium wziął udział umocowany przedstawiciel Miasta Kielce.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Kielce na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 92 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych dokonała zmian w uchwale Rady Miasta Kielce Nr LI/1139/2018 z dnia 17 stycznia 2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez inne niż miasto Kielce osoby prawne i fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania, zmienionej uchwałami: Nr LII/1169/2018 z dnia 8 lutego 2018 r., Nr XIV/188/2019 z dnia 6 czerwca 2019 r., Nr LXXII/1471/2023 z dnia 16 lutego 2023 r. oraz Nr V/115/2024 z dnia 29 sierpnia 2024 r.

Rada Miasta Kielce na podstawie § 2 ust. 1 przedmiotowej uchwały nadała nowe brzmienie między innymi Załącznikowi Nr 7 "Rozliczenie dotacji otrzymanej z budżetu Miasta Kielce wroku".

W ww. załączniku wprowadzono wymóg złożenia oświadczenia o następującej treści: „Oświadczam, że powyższe dane są zgodne ze stanem faktyczny oraz, że znane mi są przepisy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.”

Zdaniem Kolegium Izby wprowadzenie przez Radę Miasta oświadczenia w zakresie słów "*oraz, że znane mi są przepisy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*" nie znajduje oparcia w podstawie prawnej podjętej uchwały. Przywołany art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podmiot któremu dotacja jest udzielana, obowiązku złożenia takiego oświadczenia. Jeżeli bowiem ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty określony rygor, to wprowadza go wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia ustawowego wymóg zamieszczenia takiego oświadczenia. Ustawowego upoważnienia dla rady nie można domniemywać, szczególnie stosować dla ustalenia zakresu upoważnienia wykładni celowościowej. Organy władzy publicznej zgodnie z art. 7 Konstytucji RP działają na podstawie prawa i w granicach prawa. Mogą działać w granicach

wyznaczonych przez normy prawne określające ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, zatem tylko tam i o tyle o ile upoważnia prawo.

W uzupełnieniu powyższych ustaleń wskazać należy, iż zarówno w orzecznictwie jak również w doktrynie ugruntował się taki pogląd dotyczący wykładni norm o charakterze kompetencyjnym, iż normy te powinny być interpretowane w sposób ścisły (literalny). Realizując swoje kompetencje wynikające z delegacji ustawowej organ jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest uwzględniać treść normy prawnej. Zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii, co podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 czerwca 2000 r. (K 25/99, OTK 2000/5/141). Naczelną zasadą prawa jest zakaz domniemania kompetencji. Podejmując badaną uchwałę Rada Miasta Kielce powinna zatem działać na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, mając zarazem na uwadze § 134 i § 135 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”. Wprowadzenie do aktów prawa miejscowego, którym - w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – jest badana uchwała, regulacji wychodzących poza zakres upoważnienia ustawowego stanowi istotne naruszenie prawa.

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem o jego nieważności w całości albo w części. W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonych uchybień w badanej uchwale wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w części.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka